

Forslag til: Ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut

Forelæggelsesnotat

(Formanden for Inatsisartut)

1. behandling

På vegne af Formandskabet skal jeg hermed fremlægge forslag til ændring af Forretningsordenen for Inatsisartut.

Forslaget udgør første etape af en større revision af forretningsordenen. Anden etape forventes afviklet under den kommende forårssamling.

Samlet set er der tale om et meget omfangsrigt projekt, som navnlig bygger på de tilkendegivelser og ønsker, som har været fremsat under et Inatsisartut-seminar i november 2017 og på efterfølgende møder mellem Formandskabet og partiernes gruppeformænd.

Forhandlingerne vil vise, om der til trods herfor skulle være ønsker om justering af enkelte dele af forslaget. Det er imidlertid Formandskabets håb, at partier og medlemmer i Inatsisartut vil tage godt imod forslaget.

Jeg vil ikke nævne alle de elementer, som forslaget rummer, men fremhæve de væsentligste:

Proceduren for valg til Nordisk Råd og FNs generalforsamling ændres, således at pladserne i løbet af valgperioden går på skift mellem partierne efter størrelse; 1 år adgangen. Det vil give flere partier mulighed for at deltage.

Medlemmer og sekretærer medbringer ofte mobiltelefoner og tablets eller laptops under udvalgmøder. Det kan indebære en sikkerhedsrisiko - en risiko for at uvedkommende skaffer sig adgang til fortrolige oplysninger. Forslaget giver udvalgene mulighed for at beslutte, at et møde, hvor udvalget forelægges eller drøfter fortrolig information, skal afholdes uden brug af internetforbindelse og elektronisk udstyr.

Inatsisartut har et naturligt krav på at kunne træffe beslutninger på et oplyst grundlag, så beslutningen ikke træffes i blinde, uden viden om hvad beslutningen må forventes at koste samfundet, og hvilke konsekvenser den må forventes at have for landets borgere og virksomheder. Beslutningsforslag skal derfor i dag ledsages af en beskrivelse af forslagens administrative og økonomiske konsekvenser.

Kravet har imidlertid givet anledning til frustrationer. Det foreslås derfor, at beskrivelsen af de økonomiske og administrative konsekvenser fremover skal indgå i Naalakkarsuisuts svarnotat, for så vidt angår beslutningsforslag fremsat af Inatsisartutmedlemmer eller partier.

Muligheden for at fremsætte inatsisartutudtalelser i forbindelse med forespørgselsdebatter har været et interessant forsøg, men har i praksis vist sig vanskelig at håndtere for mødelederen, såvel som for forslagsstillerne. Den reelle betydning af inatsisartutudtalelserne har samtidig været begrænset, idet inatsisartutudtalelser alene har karakter af uforpligtende politiske opfordringer. På grundlag af de indhøstede erfaringer foreslås det, at bestemmelsen om inatsisartutudtalelser udgår af forretningsordenen.

Der har i de seneste år i en række tilfælde fra Naalakkersuisuts side været rejst tvivl om rækkevidden af de krav, som gælder for § 37-spørgsmål og om Naalakkersuisuts svarforpligtelse. Forslaget indeholder derfor en ny formulering af § 37, som mere entydigt sætter rammerne for spørgsmål og besvarelser.

Forslagets formulering af § 37 indebærer, at Naalakkersuisut er forpligtet til at besvare spørgsmål om et offentligt anliggende. Forpligtelsen gælder dog ikke, hvis Naalakkersuisut ikke er i stand til at tilvejebringe oplysninger til brug for besvarelsen, hvis tilvejebringelse af oplysninger til brug for besvarelsen ville kræve et betydeligt forbrug af tid og ressourcer, eller hvis de ønskede oplysninger er omfattet af tavshedspligt.

§ 37-spørgsmål er et led i Inatsisartut's kontrol med Naalakkersuisut, og besvarelsene udgør et vigtigt redskab for medlemmerne. Offentliggørelsen af besvarelsene sikrer samtidig offentligheden indsigt i Naalakkersuisuts virke og i samfundets forhold. Det har derfor været et hovedhensyn bag den foreslåede afgrænsning af Naalakkersuisuts svarforpligtelse, at pligten til at besvare § 37-spørgsmål ikke bør begrænses mere end nødvendigt.

I 2015 blev der åbnet op for, at forespørgselsdebatter kunne anmeldes løbende under en samling. Formålet var at sikre debatterne en større aktualitet. Adgangen til løbende indlevering har imidlertid haft som konsekvens, at det samlede antal dagsordenspunkter er steget betydeligt. Yderligere har den løbende indgivelse af forslag til forespørgselsdebatter vanskeliggjort planlægningen af samlingens afvikling, og nødvendiggjort aftenmøder i salen. Samtidig har det kunnet konstateres, at langt hovedparten af de forespørgselsdebatter, som indgives under en samling, ikke har den særlige aktualitet, som var formålet med at fritage forespørgselsdebatterne fra indleveringsfristen.

På baggrund af erfaringerne med løbende indlevering af forespørgselsdebatter foreslås det derfor at genindføre den samme indleveringsfrist for forespørgselsdebatter, som gælder for øvrige forslag, det vil sige 5 uger før en samlings begyndelse. Formandskabet vil fortsat kunne dispensere fra fristen, hvis et forslag til forespørgselsdebat har en særlig aktualitet og der i øvrigt foreligger ganske særlige omstændigheder.

Det foreslås, at Formandskabet (ud over som i dag ved sygdom i op til 14 dage eller fysisk forhindring) kan meddele tilladelse til midlertidigt fravær i tilfælde, hvor anmodningen herom er begrundet i tungtvejende familiære hensyn eller andre særlige omstændigheder, som efter Formandskabets skøn vil gøre et afslag urimeligt. Det kunne f.eks. være ved en søn eller datters konfirmation, eller hvor et medlem har behov for at kunne passe sine børn under ægtefællens hospitalsindlæggelse.

Taletiderne for spørgsmål og svar under spørgetimer foreslås afkortet fra 2 minutter til 1 minut. Det vil give mulighed for at nå flere spørgsmål. Taletiderne på 1 minut er afprøvet under seneste forårssamling, og der synes at være enighed om, at forsøget var vellykket.

Inspireret heraf foreslår Formandskabet, at også taletiden for spørgsmål eller opfølgende bemærkninger og svar herpå i forbindelse med behandlingen af forespørgselsdebatter og beslutningsforslag fremsat af medlemmer af Inatsisartut afkortes fra 2 minutter til 1 minut.

Samtidig foreslås det, at taletiderne for forelæggelse af forslag til forespørgselsdebat og for Naalakkersuisuts forelæggelse af svarnotat hertil afkortes fra 10 minutter til 5 minutter. Det svarer til de gældende taletider ved behandlingen af beslutningsforslag. Det foreslås derudover, at ”afsluttende bemærkninger fra Naalakkersuisut” udgår, da bemærkningerne kan anses for unødvendige under et punkt, hvor der ikke træffes beslutning.

For en nærmere gennemgang af forslaget henvises til lovbemærkningerne.

Afslutningsvis vil jeg på vegne af Formandskabet benytte lejligheden til at takke Naalakkersuisuts administration for de afgivne høringssvar, som har bidraget til at styrke forslaget. Og ikke mindst vil jeg på vegne af Formandskabet takke medlemmer og partier i Inatsisartut for deres bidrag og for det engagement, som de har udvist undervejs i processen.